

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 czerwca 2013 roku

Przewodniczący SSR Justyna Gawin- Kwiatek

Protokolant Edyta Głogiewicz

po rozpoznaniu w dniach 01 lutego 2013 roku, 25 marca 2013 roku,
26 kwietnia 2013 roku, 27 maja 2013 roku

sprawy karnej

J. S. (1) syna A. i A. z domu J., urodzonego (...) w miejscowości J.,

oskarżonego o to, że:

1. w dniu 28 lipca 2010 roku w Ś., województwie (...), pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki P. Sp z o.o. z siedzibą w Ś. będąc odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i higienę pracy, nie dopełnił wynikającego stąd obowiązku:

- sporządzenia szczegółowych stanowiskowych instrukcji i programów szkolenia BHP wykonywania prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych przy pomocy suwnicy i poszczególnych grup stanowisk pracy,
- sporządzenia instrukcji eksploatacji suwnicy,
- sporządzenia wykazu obowiązków obsługującego i niezbędnych do wykonywania czynności przed, podczas i po zakończeniu pracy suwnicy,
- posiadania dokumentacji do bezpiecznej eksploatacji suwnicy i zapewnienia bezpieczeństwa pracy dla obsługujących suwnicę,
- sporządzenia i posiadania dokumentacji dotyczącej warunków wykonywania eksploatacji torowiska i toru jednego,
- sporządzenia oceny spełnienia minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania suwnicy przez pracowników w czasie pracy,
- ustalania prawidłowej organizacji prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych za pomocą suwnicy, w tym sygnałów komunikacyjnych pomiędzy operatorem suwnicy i pracownikiem transportu,
- aktualnego szkolenia okresowego operatora suwnicy w zakresie BHP i dopuszczenia w/wym. operatora K. B. (1) bez ważnych okresowych badań lekarskich na stanowisko operatora suwnicy,
- pełnego przeszkolenia pracownika W. C. (1) przy wykonywaniu prac załadunkowych i przeładunkowych za pomocą suwnicy oraz brak pełnego programu szkolenia wstępnego, przez co naraził go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w wyniku czego w czasie wykonywania przez pracownika W. C. (2) pracy polegające na pomocy przy załadunku na samochód ciężarowy płyt betonowych transportowanych przez suwnicę został uderzony płytą w głowę wskutek czego doznał obrażeń ciała w postaci urazu głowy ze złamaniem kości czaszki i wgłobieniem czaszki i krwakiem przymózgowym okolicy ciemieniowo-skroniowej lewej, a także otwartą ranę ucha lewego z dyskretnym wpukleniem kości ciemieniowej lewej i ze zwężeniem śródpościa, która to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni

tj. o czyn z art. 220 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

J. J. (2) córki J. i A. z domu K., urodzonej (...) w J.

oskarżonej o to, że:

- sporządzenia szczegółowych stanowiskowych instrukcji i programów szkolenia BHP wykonywania prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych przy pomocy suwnicy i poszczególnych grup stanowisk pracy,
- sporządzenia instrukcji eksploatacji suwnicy,
- sporządzenia wykazu obowiązków obsługującego i niezbędnych do wykonywania czynności przed, podczas i po zakończeniu pracy suwnicy,
- posiadania dokumentacji do bezpiecznej eksploatacji suwnicy i zapewnienia bezpieczeństwa pracy dla obsługujących suwnicę,
- sporządzenia i posiadania dokumentacji dotyczącej warunków wykonywania eksploatacji torowiska i toru jednego,
- sporządzenia oceny spełnienia minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania suwnicy przez pracowników w czasie pracy,
- ustalania prawidłowej organizacji prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych za pomocą suwnicy, w tym sygnałów komunikacyjnych pomiędzy operatorem suwnicy i pracownikiem transportu,
- aktualnego szkolenia okresowego operatora suwnicy w zakresie BHP i dopuszczenia w/wym. operatora K. B. (1) bez ważnych okresowych badań lekarskich na stanowisko operatora suwnicy,
- pełnego przeszkolenia pracownika W. C. (2) przy wykonywaniu prac załadunkowych i przeładunkowych za pomocą suwnicy oraz brak pełnego programu szkolenia wstępnego, przez co naraził go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w wyniku czego w czasie wykonywania przez pracownika W. C. (2) pracy polegające na pomocy przy załadunku na samochód ciężarowy płyt betonowych transportowanych przez suwnicę został uderzony płytą w głowę wskutek czego doznał obrażeń ciała w postaci urazu głowy ze złamaniem kości czaszki i wgłobieniem czaszki i krwakiem przymózgowym okolicy ciemieniowo-skroniowej lewej, a także otwartą ranę ucha lewego z dyskretnym wpukleniem kości ciemieniowej lewej i ze zwężeniem śródpościa, która to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni

tj. o czyn z art. 220 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

I. na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 kpw w zw. z art. 45 § 1 kw umarza postępowanie karne wobec oskarżonego **J. S. (2)** o to, że: w dniu 28 lipca 2010 roku w Ś., województwie (...), pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki P. Sp z o.o. z siedzibą w Ś. będąc odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i higienę pracy, nie dopełnił wynikającego stąd obowiązku:

- sporządzania szczegółowych stanowiskowych instrukcji i programów szkolenia BHP wykonywania prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych przy pomocy suwnicy i poszczególnych grup stanowisk pracy,,
- ustalania prawidłowej organizacji prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych za pomocą suwnicy,
- aktualnego szkolenia okresowego operatora suwnicy w zakresie BHP i dopuszczenia w/wym. operatora K. B. (1) bez ważnych okresowych badań lekarskich na stanowisko operatora suwnicy,
- pełnego przeszkolenia pracownika W. C. (2) przy wykonywaniu prac załadunkowych i przeładunkowych za pomocą suwnicy,

tj. o wykroczenie z art. 283 § 1 kp w zw. z art. 94 § 1 kp w zw. z art. 237³ § 2 kp w zw. z art. 237⁴ §2 kp i w zw. z art. 229 § 2 kp;

- sporządzania szczegółowych stanowiskowych instrukcji i programów szkolenia BHP wykonywania prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych przy pomocy suwnicy i poszczególnych grup stanowisk pracy,

- ustalania prawidłowej organizacji prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych za pomocą suwnicy,

- aktualnego szkolenia okresowego operatora suwnicy w zakresie BHP i dopuszczenia w/wym. operatora K. B. (1) bez ważnych okresowych badań lekarskich na stanowisko operatora suwnicy,

- pełnego przeszkolenia pracownika W. C. (2) przy wykonywaniu prac załadunkowych i przeładunkowych za pomocą suwnicy,

tj. o wykroczenie z art. 283 § 1 kp w zw. z art. 94 § 1 kp w zw. z art. 237³ § 2 kp w zw. z art. 237⁴ §2 kp i w zw. z art. 229 § 2 kp;

III. wydatki powstałe od chwili wszczęcia postępowania zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt VI K 723/12

UZASADNIENIE

W toku przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Oskarżony J. S. (1) pełnił funkcję prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. w Ś.. Oskarżona J. J. (2) w wymienionej spółce zatrudniona była na stanowisku specjalisty ds. bhp i ppoż., a od 03 września 2009 roku także na stanowisku kierownika działu gospodarki magazynowej i zaopatrzenia.

Pokrzywdzony W. C. (2) w dniu 9 lipca 2010 roku został zatrudniony w spółce (...) w Ś. na podstawie umowy o pracę na okres próbny. Obowiązki pracownicze wykonywać miał na stanowisku operatora wózka, pakowacza. Umowę o pracę pokrzywdzony podpisał z prezesem zarządu Spółki oskarżonym J. S. (1). W tym samym dniu pokrzywdzony został poinformowany przez specjalistę do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy – oskarżoną J. J. (4) o ryzyku zawodowym występującym na jego stanowisku pracy, a także o szkodliwych czynnikach i ich stężeniach występujących w środowisku pracy oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami, został zapoznany z regulaminem pracy, a także poddany badaniom lekarskim. W dniach 9 lipca i 12 -13 lipca 2010 roku pokrzywdzony odbył szkolenie wstępne w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku operatora wózka, pakowacza. Szkolenie to przeprowadziła oskarżona. W dniu 13 lipca 2010 roku na podstawie zezwolenia nr (...) oskarżony jako prezes zarządu Spółki zezwolił pokrzywdzonemu na pracę na terenie zakładu pracy jako operator wózka jezdniowego z napędem silnikowym. Jako postawę zezwolenia wskazano świadectwo ukończenia kursu operatora wózka z dnia 22 czerwca 2009 roku i przeszkolenie z zakresu obsługi i bhp na stanowisku pracy z dnia 13 lipca 2010 roku. W. C. (2) nie przeszedł szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku hakowego.

Dowód:

- zeznania świadka W. C. (2) k. 81 odw. - 83, 115-116, 177 odw., 457-458, 628 odw. – 629
- wyjaśnienia oskarżonych: J. J. (2), k. 229, 260-260 odw., 343, 366-371, 410 odw. - 411odw., 603 odw., J. S. (1), k. 235, 311-311odw., 346, 386-391, 603 odw. – 604
- umowa o pracę k.4,

- informacja o warunkach zatrudnienia k. 5,
- oświadczenie k. 6, 75
- zezwolenia k. 7
- karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy k. 8
- program szkolenia wstępnego k. 46,
- zaświadczenie lekarskie k. 73,
- zakres obowiązków i uprawnień specjalisty do spraw bhp i p poź. k. 159-160
- zakres obowiązków i uprawnień kierownika działu handlu i marketingu k. 161 – 161 odw.,
- odpis pełny z rejestru przedsiębiorców k. 219- 223
- akta osobowe W. C. (1)
- akta osobowe J. J. (5)

W lipcu 2010 roku w spółce (...) na stanowisku suwnicowego zatrudniony był K. B. (1). K. B. (1) posiadał wydane w dniu 03 lipca 2001 roku przez Urząd Dozoru Technicznego uprawnienie nr (...) do obsługi wciągników i wyciągarek stałych i przejezdnych oraz suwnic hakowych, sterowanych z poziomu roboczego. K. B. (1) ostatnie szkolenie z zakresu BHP odbył w dniu 27 kwietnia 2006 roku. K. B. (1) w dniu 1 września 2009 roku przeszedł badania lekarskie i został uznany za zdolnego do pracy na stanowisku ślusarz, pakowacz kostki.

Dowód:

- zeznania świadka K. B. (1) k 86 odw. -88, 123- 124, 447-448, 628 odw.,
- wyjaśnienia oskarżonych: J. J. (2), k. 229, 260-260 odw., 343, 366-371,410odw. - 411odw., 603 odw., J. S. (1), k. 235, 311-311 odw., 346, 386-391, 603 odw. – 604
- zaświadczenia k. 13,
- zaświadczenie k. 14 – 14 odw.,
- akt osobowe K. B. (1),
- zaświadczenie lekarskie k. 151

W Spółce (...) obowiązywały:

- zarządzenie z dnia 29 października 2003 roku w sprawie prac szczególnie niebezpiecznych, zarządzenie to nie dotyczyło pracy transportowych i przeładunkowych wykonywanych przy pomocy suwnicy,
- zarządzenie z dnia 25 września 2000 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, z którego wynikało, że prace związane z konserwacją, montażem i naprawą suwnic winy być wykonywane przez co najmniej 2 pracowników.
- instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy w magazynie wyrobów gotowych,
- instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy wózków jezdniowych o napędzie silnikowym.

W spółce dokonano oceny ryzyka zawodowego na stanowisku suwnicowego i hakowego. W. C. (2) nie został zapoznany z oceną ryzyka zawodowego na stanowisku hakowego.

Przy suwnicy umieszczona była instrukcja obsługi suwnicy

Dowód:

- zarządzenia k. 262- 269, 270,
- ocena ryzyka zawodowego k. 275-305,
- instrukcja k. 325, 326, 434

W dniu 21 czerwca 2010 roku znajdująca się na terenie firmy (...) suwnica pomostowa typu 400 (...) wyprodukowana w 1973 roku przez firmę (...), została podana przez Urząd Dozoru Technicznego badaniu okresowemu z wynikiem pozytywnym. Prezes UDT decyzją z dnia 21 czerwca 2010 roku zezwoli na eksploatację tej suwnicy. Przeglądu suwnicy dokonywał co miesiąc konserwator - A. K. (1). Ostatni wpis z przeprowadzonych prac konserwacyjnych suwnicy został potwierdzony przez konserwatora suwnicy – w dniu 12 lipca 2010 roku.

Suwnica nie była wyposażona w sygnały dźwiękowe ostrzegające, po włączeniu suwnicy jej operator sygnalizował ten fakt krzyżąc „uważajcie.”

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonych: J. J. (2), k. 229, 260-260 odw., 343, 366-371, 410 odw., -411 odw., 603 odw., J. S. (1), k. 235, 311-311 odw., 346, 386-391, 603 odw. – 604
- zeznania świadków: A. K. (1), k. 128 odw., 449-450 odw., 618-618 odw., R. M., k. 465-466, 467-468, 514 odw., 618 odw. – 619, K. B. (1) 86 odw. -88, 123- 124, 447-448, 628 odw.,
- protokół badania okresowego k. 21,
- decyzja k. 22
- kserokopie książki konserwacji suwnicy k. 36- 39
- kserokopia wykazu protokołów z badań urządzenia technicznego k. 54
- kserokopia książki rewizji dźwignicy k. 55- 68
- opinia k. 130-150

W dniu 28 lipca 2010 roku około godz. 10.00 pokrzywdzony W. C. (2), K. B. (1) i J. M. ładowali przy pomocy suwnicy pomostowej typu 400 (...) płyt betonowe PD 15 o wymiarach 300x150x50 cm i wadze 1680 kg każda na samochód ciężarowy marki M. o nr rejestracyjnym (...), którego kierowcą był S. B. (1). Samochód do załadunku ustawiony był tak, że płyty układane były od tyłu naczepy. Kierowca pojazdu otworzył burty przyczepy i siadł w kabinie pojazdu. Załadunek odbywał się przy pomocy suwnicy. Suwnice obsługiwał K. B. (1). J. M. zaczepiał zawieszki do płyt, a W. C. (2) stojąc na samochodzie odczepiał płyty, robił to sam. Podczas załadunku pierwszej płyty K. B. (1) stwierdził, że mimo wyłączania guzika jazdy suwnicy, suwnica dalej się przemieszcza, powiedział więc do pokrzywdzonego i J. M., żeby uważali, bo suwnica nie działa tak jak powinna. Między ładowanymi płytami a samochodem ustawiony był metalowy kontener utrudniający załadunek. Operator suwnicy w czasie załadunku musiał wchodzić na ten kontener a także na dach kabiny samochodu. Gdy połowa płyt została załadowana kierowca wyszedł z kabiny i zamknął burty. Po załadunku 10 płyt J. M. udał się do załadunku innego auta. Wówczas suwnicowy przejął jego obowiązki, pomagał mu kierowca S. B. (2). Przy załadunku 14 płyty, która miała być położona na przód naczepy przy samej kabinie W.

C. (2) stał bokiem do burty auta, między płytami a kabiną bezpośrednio przy kabinie. K. B. (1) stał na załadowanych płytach. Płyty ułożone były około 70-80 cm od kabiny. Płyta była ładowana w taki sposób, że przemieszczała się na wysokości głowy W. C. (2). W czasie załadunku tej płyty operator suwnicy chcąc zatrzymać ładunek puścił guzik jazdy suwnicy ta jednak dalej przemieszczała się, krzyknął wówczas do pokrzywdzonego „uważaj”, ten jednak nie zareagował i płyta uderzyła go w głowę. Na miejsce przyjechała karetka pogotowia i pokrzywdzony został zabrany do szpitala (...). W wyniku tego uderzenia pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci urazu głowy ze złamaniem kości czaszki i wgłobieniem czaszki i krwiakiem przymózgowym okolicy ciemieniowo – skroniowej lewej, a także otwartej rany ucha lewego z dyskretnym wypukleniem kości ciemieniowej lewej i ze zwężeniem śródkościa, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres powyżej dni siedmiu.

Około godziny 12.00 K. B. (1) wypił jedną puszkę piwa.

Na miejsce zdarzenia przyjechali funkcjonariusze Policji. O godzinie 13.03 K. B. (1) został poddany badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu z wynikiem 0,21 mg/l. S. B. (2) i W. C. (2) był trzeźwi.

Dowód:

- zeznania świadków W. C. (2) k. 81 odw. - 83, 115-116, 177 odw., 457-458, 628 odw. – 629, K. B. (1) k 86 odw. -88, 123- 124, 447-448, 628 odw., S. B. (2), k. 16 odw., 117 – 117 odw., 446 odw. - 447, 619, J. M., k. 121 – 121 odw., 464 odw., 629 – 629 odw.,
- protokół oględzin miejsca, k. 2-3
- opinia sądowo – lekarska, k. 215-216
- opinia biegłego k. 92
- kserokopia dokumentacji medycznej dot. W. C., k. 179-184
- protokoły użycia urządzenia kontrolno-pomiarowego do ilościowego oznaczanie alkoholu w wydychanym powietrzu k. 12, 15, 19

W dniu 29 lipca 2010 roku biegły A. K. (2) przeprowadził próbę działania wyżej opisanej suwnicy bez obciążenia i z obciążeniem w obecności kierownika działu utrzymania ruchu Z. J. i konserwatora suwnicy A. K. (1). Operatorem suwnicy był J. W.. W trakcie próby z obciążeniem i bez obciążenia suwnica jeździła płynnie po szynach podtorza, wózek również płynnie jeździł po szynach na dźwigarach suwnicy, mechanizm podnoszenia płynnie podnosił i opuszczał. Nie ujawniono uszkodzenia hamulców.

Zarządzeniem Prezesa Spółki z dnia 30 lipca 2010 roku powołano zespół powypadkowy w skład, którego wchodził dyrektor do spraw przygotowania i realizacji produkcji – W. C. (4) i specjalista ds. BHP oskarżona J. J. (2). Po przeprowadzeniu postępowania powypadkowego w dniu 22 września 2001 roku zespół ten stwierdził, że przyczyną wypadku była niedostateczna koncentracja uwagi na wykonywanych czynnościach przez pokrzywdzonego i niesprawna suwnica.

Dowód:

- zeznania świadków J. W., k. 127 odw., 448-449, Z. J., k. 165 odw., 455 odw. -456, 618 odw. – 619, W. G., k. 167 odw., 456v-457, 617 odw., A. K. (2) k. 89 odw.- 91, A. K. (1), k. 128 odw., 449-450 odw.,
- opinia k. 130-150
- zarządzenie k. 106
- protokół k. 188-192

Oskarżona J. J. (2), jest wdową, na utrzymaniu ma jedno dziecko. Ma wykształcenie średnie, z zawodu jest technikiem mechanikiem, technikiem BHP. Zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w Ś. i z tego tytułu osiąga miesięczny dochód w wysokości 2.500 zł netto. Oskarżona nie była karana sędownie.

Dowód:

dane osobo – poznawcze, k. 228-228v

dane o niekaralności, k. 258

Oskarżony J. S. (1) jest żonaty, ma troje dzieci. Ma wykształcenie wyższe, z zawodu jest inżynierem rolnikiem. Jest prezesem (...) Sp. z o.o. w Ś., osiąga miesięczny dochód w wysokości 10.000 zł netto. Oskarżony nie był karany sędownie.

Dowód:

dane osobo – poznawcze, k. 234-234v

dane o niekaralności, k. 257

Oskarżona J. J. (2) nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu.

Oskarżona w toku postępowania przygotowawczego złożyła obszernie wyjaśnienia, w których odniosła się do przedstawionego jej zarzutu. Podała, że w aktach osobowych W. C. (2) znajduje się dokument potwierdzający zapoznanie się pracownika z występującym ryzykiem na stanowisku pracy, jednakże w/w podpisał go dopiero po zdarzeniu, a to przez niedopatrzenie. Podała, że dopełniła wszelkich obowiązków związanych z zajmowanym przez nią stanowiskiem. Przyznała, że K. B. (1) nie przeszedł szkolenia okresowego jako suwnicowy. Wyjaśniła, że obowiązkiem W. C. (2) było obserwować przemieszczającą się płytę i w porę zareagować „na odstępstwa od zmiany miejsca poruszania się tej płyty”. Oświadczyła, że gdyby w/w „czynił to prawidłowo zdążył by odskoczyć”.

W odpowiedzi na akt oskarżenia J. J. (2) podniosła, że jako specjalista ds. BHP wypełnia wszystkie ciężące na niej obowiązki. Wyjaśniła, że W. C. (2) został przeszkolony tak jak inni pracownicy w komórce magazynowej. Uległ wypadkowi być może dlatego, że był krótko zatrudniony i nie zachował należytej ostrożności, a nie dlatego, że Oświadczyła, że ona nie wykonała swoich obowiązków jako specjalista ds. BHP.

Na rozprawie głównej oskarżona przyznała, że W. C. (2) nie miał przeszkolenia w zakresie obsługi suwnicy. Wyjaśniła, że w/w „mógł pracować w obrębie pracy suwnicy, był przeszkolony jako hakowy i otrzymał odpowiedni sprzęt ochronny do wykonywania tych czynności. Miał kask i rękawice”. Wskazała, że W. C. (2) wiedział na czym polega praca suwnicy, jakie są zagrożenia i, że musi używać sprzętu ochronnego.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonej J. J. (2), k. 229, 260-260 odw., 343, 366-371, 410 odw .-411 odw.

Oskarżony J. S. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu.

Oskarżony w postępowaniu przygotowawczym przedstawił szereg dokumentów mających świadczyć o tym, że dopełnił wszelkich obowiązków w związku z pełnioną funkcją. Oświadczył, że jako prezes zarządu zatrudnia majstrów, którzy mają bezpośrednio nadzorować pracowników w taki sposób, aby była ona wykonywana w sposób bezpieczny dla pracownika.

W odpowiedzi na akt oskarżenia J. S. (1) powołał te same okoliczności co oskarżona.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego J. S. (1), k. 235, 311-311 odw., 346, 386-391

* * *

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego nie pozwoliła Sądowi na przyjęcie, że oskarżeni dopuścili się zarzucanych im występów.

Do takiego przekonania Sąd doszedł po zapoznaniu się z opiniami biegłych, zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków, wyjaśnieniami oskarżonych i obszerną dokumentacją. Sąd nie znalazł podstaw do tego by odmówić dowodom tej wiarygodności. Przesłuchani w sprawie świadkowie zeznawali bądź o okolicznościach wypadku W. C. (2), bądź informowali o zasadach i organizacji pracy na terenie spółki, czy też zasadach i sposobie działania suwnicy. Po zapoznaniu się z depozycjami świadków i wyjaśnieniami oskarżonych, a także dokumentami rzeczą Sądu było dokonanie oceny prawnej przedmiotowego zadurzenia. Dokonując tej oceny Sąd miał na uwadze to, że zgodnie z treścią art. 220 § 1 kk karze podlega ten kto będąc odpowiedzialny za bezpieczeństwo i higienę pracy, nie dopełnia wynikającego stąd obowiązku i przez to naraża pracownika na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Występek stypizowany w art. 220 § 1 kk ma postać przestępstwa z zaniechania i polega na niedopełnieniu obowiązku z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, skutkiem którego to niedopełnienia jest bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia pracownika. Z punktu widzenia skutku przestępstwo z art. 220 kk ma charakter typu kwalifikowanego w stosunku do przestępstwa z art. 160 kk z uwagi na bliższe określenie sposobu spowodowania niebezpieczeństwa. Narażenie na niebezpieczeństwo życia lub zdrowia pracownika musi łączyć się z niedopełnieniem jednego z obowiązków związanych z zasadami bhp. Związek taki można przyjąć wówczas, gdyby wykonanie obowiązku w istotny sposób zmniejszyłoby stopień tego niebezpieczeństwa lub owo niebezpieczeństwo wykluczyłoby. Samo naruszenie obowiązków z zakresu bhp, którego skutkiem nie było konkretne niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia pracownika lub z niebezpieczeństwem tym nie może być łączone, nie stanowi przestępstwa z art. 220, może natomiast realizować znamiona jednego z wykroczeń z art. 281-283 k.p.

Badając niedopełnienie obowiązków z zakresu bhp przez oskarżonych Sąd związany był treścią zapadłego uprzednio wyroku i poczynionymi wówczas ustaleniami faktycznymi. Uprzednie orzeczenie skarżone było tylko na korzyść oskarżonych. Sąd badał więc jedynie czy doszło do naruszenia przez oskarżonych obowiązku:

- sporządzania szczegółowych stanowiskowych instrukcji i programów szkolenia BHP wykonywania prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych przy pomocy suwnicy i poszczególnych grup stanowisk pracy,

- ustalania prawidłowej organizacji prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych za pomocą suwnicy,
- aktualnego szkolenia okresowego operatora suwnicy w zakresie BHP i dopuszczenia w/wym. operatora K. B. (1) bez ważnych okresowych badań lekarskich na stanowisko operatora suwnicy,
- pełnego przeszkolenia pracownika W. C. (2) przy wykonywaniu prac załadunkowych i przeładunkowych za pomocą suwnicy. Sąd badał nadto, czy naruszenie tych obowiązków miało skutek w postaci wystąpienia bezpośredniego niebezpieczeństwa utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

Po analizie materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że oskarżeni naruszyli wyżej opisane obowiązki.

Zgodnie z art. 237⁴ § 2 kp pracodawca jest obowiązany wydawać szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach pracy. Zgodnie z przepisami kodeksu pracy pracodawca ma obowiązek przekazania pracownikom wiedzy z zakresu bhp nie tylko poprzez szkolenia bhp, które mają charakter periodyczny i odbywają się na początku zatrudnienia (szkolenie wstępne) oraz po upływie określonego czasu. W świetle art. 237⁴ kp pracodawca jest zobowiązany do ustawicznej, ciągłej edukacji pracowników w tej dziedzinie, czyli do "zaznajomienia pracowników z przepisami i zasadami bhp dotyczącymi wykonywanych przez nich prac." Nie chodzi więc o przekazywanie wyłącznie wiedzy ogólnej (co jest w dużym stopniu objęte szkoleniem wstępnym), ale wiedzy

adekwatnej do branży, w której pracownik jest zatrudniony, w tym do specyfiki stanowiska i warunków wykonywania pracy. Forma w jakiej ma się odbywać to ciągle, ustawiczne przekazywanie wiedzy z zakresy bhp została wskazana w art. 237⁴ § 2 kp. Przepis ten wymaga od pracodawcy wydawania szczegółowych instrukcji i wskazówek na stanowiskach pracy. Obowiązek ten dotyczy każdego stanowiska pracy, również takiego, które nie wiąże się z wykonywaniem pracy w jednym i tym samym miejscu. Zgodnie z § 41 ust. 1 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, pracodawca jest obowiązany udostępnić pracownikom, do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące min. stosowanych w zakładzie procesów technologicznych oraz wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników, obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych. Instrukcje, o których mowa powinny w sposób zrozumiały dla pracowników wskazywać czynności, które należy wykonać przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności do wykonania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników. Nie ulega wątpliwości Sądu, że w spółce (...) nie było szczegółowych stanowiskowych instrukcji wykonywania prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych przy pomocy suwnicy dla poszczególnych grup stanowisk pracy. Instrukcja dotycząca obsługi suwnicy nie realizowała tego obowiązku pracodawcy, nie tylko dlatego, że dotyczyła tylko i wyłącznie operatora suwnicy, nie dotyczyła hakowgo, nie zawierała informacji dotyczących czynności, które należy wykonać przed rozpoczęciem szeroko rozumianych pracy załadunkowych, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania tych pracy przez wszystkich pracowników uczestniczących w załadunku.

Zgodnie z art. 237³ § 2 kp pracodawca jest obowiązany przeszkolić pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do pracy oraz prowadzić okresowe szkolenia w tym zakresie. Ustawodawca zakazuje dopuszczenia pracownika do pracy bez zapewnienia pracownikowi szkoleń bhp. Przepis art. 237³ § 2 kp i § 6 Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy przewidują dwa rodzaje szkoleń bhp, a mianowicie wstępne i okresowe. Szkolenie wstępne jest przeprowadzane w formie instruktażu według programów opracowanych dla poszczególnych grup stanowisk i obejmuje szkolenie wstępne ogólne, zwane dalej "instruktażem ogólnym" i szkolenie wstępne na stanowisku pracy, zwane dalej "instruktażem stanowiskowym". Zgodnie z § 9 ust. 2 instruktaż stanowiskowy powinien zapewnić uczestnikom szkolenia zapoznanie się z czynnikami środowiska pracy występującymi na ich stanowiskach pracy i ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaną pracą, sposobami ochrony przed zagrożeniami, jakie mogą powodować te czynniki, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tych stanowiskach.

Szkolenie wstępne ogólne ma charakter powszechny i jest adresowane do każdego pracownika przed dopuszczeniem go do pracy. Wyjątkowo tylko pracodawca może odstąpić od obowiązku zapewnienia pracownikowi szkolenia wstępnego ogólnego, jeśli podejmuje on ponownie pracę na tym samym stanowisku, które zajmował u danego pracodawcy bezpośrednio przed nawiązaniem z nim kolejnej umowy o pracę, powyższe wynika z art. 237³ § 2 kp.

Zgodnie z § 14 ww rozporządzenia szkolenie okresowe ma na celu aktualizację i ugruntowanie wiedzy i umiejętności dotyczących bhp, i jest adresowane do pracodawców, pracowników zajmujących różne stanowiska kierownicze, inżynieryjno-techniczne, robotnicze, do pracowników służby bhp oraz administracyjno-biurowych, których charakter pracy wiąże się z narażeniem na czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe lub niebezpieczne albo związane z odpowiedzialnością w zakresie bhp.

Zgodnie z § 15 powołanego rozporządzenia szkolenie okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadza się w formie instruktażu, nie rzadziej niż raz na 3 lata, a na stanowiskach, na których są wykonywane prace szczególnie niebezpieczne, nie rzadziej niż raz w roku.

Operator suwnicy K. B. (1) będąc pracownikiem zatrudnionym na stanowisku robotniczym nie miał aktualnego szkolenia okresowego, winien być przeszkolony do dnia 27 września 2009 roku (ostatnie szkolenie przeszedł 27 kwietnia 2006 roku). W. C. (2) nie miał instruktażu stanowiskowego na stanowisku, na którym w dniu 28 lipca 2010 roku wykonywał pracę to jest na stanowisku hakowego. Szkolenie wstępne, które przeszedł pokrzywdzony dotyczyło

pracy na stanowisku operatora wózka i pakowacza. W spółce zaś istniało stanowisko hakowego i W. C. (2) został skierowany do pracy na tym właśnie stanowisku.

Zgodnie z art. 229 § 2 kp pracownik podlega okresowym badaniom lekarskim. Obowiązek wynikający z art. 229 kp obciąża pracodawcę. Pracownik winien wykonywać swoje obowiązki pracownicze mając aktualne orzeczenie lekarskie to jest orzeczenie stwierdzające stan zdrowia pracownika w dacie, w której ma być dopuszczony do pracy. Co do zasady zachowuje ono aktualność w okresie w nim wymienionym. K. B. (2) zgodnie z treścią orzeczenia lekarskiego przeszedł badania okresowe na stanowisku ślusarz, pakowacz kostki, winien być skierowany przez pracodawcę na badania dopuszczalności do pracy na stanowisku suwnicowego.

Za powyższe naruszenia odpowiedzialność ponoszą zgodnie z art. 207 kp, art. 237⁴ § 2 kp i art. 212 kp oskarżony jako pracodawca jaki i oskarżona jako kierownik działu gospodarki magazynowej i zaopatrzenia.

Powyższe naruszenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy nie było bezpośrednią przyczyną wypadku do jakiego doszło w dniu 28 lipca 2010 roku i oskarżeni nie mogą odpowiadać za popełnianie czynu z art. 220 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Takiego związku trudno się dopatrzeć między wypadkiem a brakiem aktualnego szkolenia okresowego operatora suwnicy w zakresie BHP czy brakiem ważnych okresowych badań lekarskich operatora suwnicy. K. B. (1) pracował jako suwnicowy, miał uprawnienie do obsługi suwnicy i doskonale wiedział jakie są zasady dokonywania załadunku przy pomocy suwnicy i fakt braku okresowych badań lekarski w dniu zdarzenia nie miał bezpośredniego wpływu na wypadek, wpływu takiego nie ma również brak szkolenia okresowego.

Można postawić pytanie czy gdyby W. C. (2) przeszedł szkolenie jako hakowy do wypadku by nie doszło, czy gdyby na terenie spółki

sporządzono szczegółowe stanowiskowe instrukcje i programy szkolenia BHP wykonywania prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych przy pomocy suwnicy i sporządzono dokument ustalający prawidłową organizację prac transportowych i przeładunkowych wykonywanych za pomocą suwnicy to zdarzenie by nie nastąpiło. W ocenie Sądu powyższe uchybienia nie miały bezpośredniego związku z zaistniałym wypadkiem.

Jak wynika bowiem z zeznań K. B. (1) i W. C. (5) ładunek w chwili zdarzenia wykonywany był w sposób nieprawidłowy czego świadomość mieli obaj mężczyźni. Przyznali, że płyty ładowane były od tyłu samochodu nie zaś od przodu, co znacznie utrudniało załadunek, ograniczało widoczność suwnicowemu i wymagało od niego wchodzenia na znajdujący się na palcu załadunkowym kontener i dach kabiny ładowanego samochodu. Nie ulega również wątpliwości, czego mieli również świadomość pokrzywdzony i suwnicowy, że płyty były przenoszone za nisko, na wysokości nie zabezpieczającej przed uderzeniem w przeszkodę w czasie transportu płyty. W. C. (2) podał „operator (suwnicy dop. SR) operował nią w sposób niezgodny z przepisami, gdyż powinien być w takim miejscu że powinien wiedzieć co się dzieje na linii suwnicy. Towar powinien być na takiej wysokości aby w razie czego nie uderzyć w przeszkodę” (k. 457). Z zeznań K. B. (1), J. M. i W. C. (2) wynika także, że suwnica w czasie wykonywania przez nich prac załadunkowych nie działała prawidłowo. Nie zatrzymywała się mimo zwolnienia przycisku włącznika. W takiej sytuacji operator suwnicy nie powinien był przystąpić do prac załadunkowych, a informacje o usterce zgłosić konserwatorowi suwnicy. Z instrukcji obsługi suwnicy wynika, że „nie wolno pracować suwnicą, gdy któryś z jej mechanizmów, lin lub elementów składowych jest niesprawny” należy „przerwać prace natychmiast po zauważeniu jakichkolwiek nieprawidłowości w działaniu suwnicy” zaś „w sytuacji zagrażającej życiu i zdrowiu ludzi (...) należy natychmiast suwnicę wyłączyć” (k. 372). Zaznaczyć należy, że K. B. (1) oświadczając w toku postępowania wypadkowego i w toku procesu karnego, że do wypadku doszło z powodu nie właściwego działania suwnicy niejako odpowiedzialność za całe zdarzenie wzięł na siebie. Zgodnie bowiem z art. 211 pkt 2 kp pracownik powinien wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych, a tym samym suwnicowy winien przestrzegać instrukcji obsługi i eksploatacji suwnicy. Bo to właśnie

na suwnicowym ciążył obowiązek sprawdzenia przed przystąpieniem do prac załadunkowych czy suwnica działa w sposób prawidłowy, w sytuacji, w której stwierdził jakąś nieprawidłowość winien nie podejmować się załadunku i usterkę zgłosić konserwatorowi. K. B. (1) nie miał więc interesu w tym by przyznawać się do swojego błędu mimo to widząc że ponosić może odpowiedzialność za takie postępowanie przyznał się, że dopuścił się naruszenia swoich obowiązków. Z opinii biegłego A. K. wynika, że dzień po zdarzeniu suwnica działała sprawnie, na tej podstawie biegły przyjął, że działała sprawnie w dniu zdarzenia. Sąd jednak stwierdził, że w świetle zeznań świadków nie można uczynić takiego założenia, nieprawidłowe działanie suwnicy w dniu wypadku, choć w opinii biegłego mało prawdopodobne, nie może zostać wykluczone ze stuprocentową pewnością. Powołany po wypadku zespół powypadkowy ustalił również, że suwnica nie pracowała prawidłowo. W zespole tym była oskarżona. Jednak należy zaznaczyć, że zespół swoje prace zakończył 22 września 2010 roku, w tym czasie J. J. (2) nie była stroną procesu, zarzuty przedstawiono jej dopiero w styczniu 2011 roku.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd doszedł do przekonani, że oskarżonym można postawić jedynie zarzut popełnienia wykroczenia z art. 283 § 1 kp w związku z wyżej opisanymi naruszeniami przepisów prawa pracy. Mając jednak na uwadze, że zgodnie z art. 45 § 1kw karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok; jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od popełnienia czynu, Sąd na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 kpw umorzył postępowanie.

O kosztach orzeczono w oparciu o art. 118 § 2 kpw.